

PESTBELEID

ULESTRATEN

INHOUD

1. Doelstelling van het beleid.
2. Voorwaarden voor beleid.
3. Wat wordt er onder pesten verstaan?
4. Signalen dat een kind gepest wordt.
5. Activiteiten in het kader van preventie.
6. Sanctiebeleid.
7. Adviezen voor ouders.
8. Op school en in de bibliotheek aanwezige kinderboeken over pesten.

1. Doelstelling van het beleid.

We willen streven naar een pestvrije school. We vinden dat we er alles aan moeten doen om de aan onze zorg toevertrouwde kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te garanderen, zodat ze zich optimaal ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

2. Voorwaarden voor beleid.

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/of aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- Leerlingen, onderwijzend en niet onderwijzend personeel en ouders zien pesten als een probleem. Het pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het door ouders, leerlingen en andere betrokkenen gemeld wordt bij de leerkracht, zodat we er samen verantwoordelijk voor zijn.
- De Triangel wil pesten zoveel mogelijk voorkomen. Daarom zijn we preventief bezig.
- De leerkrachten op De Triangel kunnen pesten signaleren. De leerkrachten nemen naar aanleiding daarvan ook duidelijk stelling.
- De Triangel beschikt over een herkenbare aanpak.
- Op De Triangel praten we niet alleen over pesten, maar passen afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties.
- In de houding van alle medewerkers lezen kinderen af, dat er respect is voor elkaar en voor alle kinderen op De Triangel. Wij laten in ons gedrag duidelijk zien wat De Triangel verstaat onder een "veilige school".
- Als ouders/verzorgers menen dat de school in gebreke is gebleven bij het oplossen van een pestprobleem volgens dit protocol dan kunnen zij een van onze contactpersonen inschakelen, juf Marij Boumans of juf Yvonne Van den Hof. Deze begeleiden hen in de verdere procedure. Een mogelijkheid is melding maken bij de klachtencommissie van de stichting Innovo die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en het College van Bestuur als eindverantwoordelijke adviseert.

3. Wat wordt er onder pesten verstaan?

Als we het over pesten hebben, denken we aan zaken als:

- Buitengesloten worden of genegeerd (doen alsof je niet bestaat).
- Uitgescholden worden vanwege het anders zijn, bv. kleding, uiterlijk, gedrag.
- Door een groepje kinderen zonder reden in elkaar geslagen worden.
- Bedreigd worden, dat je in elkaar geslagen wordt als je de volgende keer geen geld, snoep of iets dergelijks meeneemt.

Kenmerken van pestgedrag:

- Pesten gebeurt berekend, men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
- Pesten is duurzaam; het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf).
- Pesten is een ongelijke strijd: 'De pestkop ligt altijd boven'.
- De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; hij/zij wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Het pesten gebeurt meestal door een groep (pestkop, meelopers en supporters) tegenover een geïsoleerd slachtoffer.
- Pesten heeft meestal een vaste structuur; pestkoppen zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers.

Gevolgen:

- Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als geestelijk) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook heel lang naslepen.
- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen; het herstel verloopt moeizaam.
- Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind.
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat; iedereen is angstig en men wantrouwt elkaar; men is weinig open of spontaan; men telt weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

4. Signalen dat een kind gepest wordt.

Dit kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam hebben, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde "leuke opmerkingen" maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over huidskleur, haardracht of kleding.
- Isoleren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van het slachtoffer gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kun je nog verder uitbreiden. Je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen.

Met behulp van de zgn. pesttest kunnen leerkrachten in groep 6 t/m 8 zien hoe het staat met pesten in de klas. Leerlingen vullen deze test anoniem op de computer in. Alle antwoorden samen geven een beeld van de pestsituatie in een bepaalde klas. Ook kan worden bepaald of actie nodig is en zo ja, waar de aandacht het beste op gericht moet zijn.

5. Activiteiten in het kader van preventie.

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarin elk kind tot zijn recht komt. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we aan veiligheid

Hoe werken we daar in de klas aan?

- De manier waarop we met kinderen omgaan.
- De manier waarop we de kinderen bij de les betrekken hen aanmoedigen, helpen, corrigeren, het gevoel geven dat ze ook fouten mogen maken.
- De manier waarop we rekening houden met verschillen tussen kinderen.
- De manier waarop we het werken in de groep organiseren.
- In elke groep worden de afspraken en regels aan het begin van het schooljaar besproken en op papier gezet. De afspraken hangen duidelijk zichtbaar op in het lokaal. (Waar mogelijk worden afspraken geformuleerd naar gewenst / verwacht gedrag.) Deze afspraken en regels komen neer op het volgende:
 - Je beoordeelt andere kinderen niet op hun uiterlijk.
 - Je sluit een ander kind niet buiten van activiteiten.
 - Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
 - Je scheldt een kind niet uit en je verzint geen bijnamen.
 - Je lacht een ander kind niet uit en je roddelt niet over andere kinderen.
 - Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
 - Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
 - Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar een partij te kiezen.
 - Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit, lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht.
 - Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan meld je dat bij de leerkracht. Dat is geen klikken!
- Aanbod in lessen:
 - De Triangel werkt in alle groepen met het lesmateriaal van het project 'Kids tegen geweld'.
 - In de groepen 7 en 8 neemt men deel aan 'De dag van het respect'
- Signalering van (on)gewenst gedrag
 - De sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen wordt met de I.B.-er besproken tijdens de groepsbesprekingen (VCB).
 - Leerkrachten vinden de afspraken, omgangsregels en het pestprotocol in de map die in elke groep aanwezig is.

Ouders ontvangen dit pestprotocol bij aanmelding van hun oudste kind.

Preventief aanbod bij de kleuters op het gebied van pesten:

- lieveheersbeestje; speelplaats en in de klas.
- seo-methode; goed gedaan.
- actief burgerschap; hemel en aarde.
- regels.
- scol.
- oudergesprekken.
- kind- en kringgesprekken.
- drama.
- handelingsplan.
- bouw- en teamvergaderingen.
- zorg advies team.

6. Sanctiebeleid.

➤ Als het pesten de eerste keer wordt vastgesteld.

De pester stoppen.

- In een gesprek door de eigen groepsleerkracht laten aangeven dat hij/zij het gedrag van het kind afkeurt. Zoeken naar de reden van het pesten.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn. Ingaan op eventuele sancties zoals binnenblijven, passend strafwerk maken of nablijven tot alle kinderen naar huis zijn.
- Tenslotte afspraken maken over gedragsveranderingen. Het pesten en de afspraken worden schriftelijk vastgelegd. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van een aantal weken in een kort gesprek aan de orde. Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

De gepeste ondersteuning geven.

- De gepeste serieus nemen. Aangeven dat je actie gaat ondernemen.
- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

Meelopers aanspreken.

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij is medeplichtig. Blijft op afstand en doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester omdat hij bang is om zelf gepest te worden. Dit gedrag wordt met de meelopers besproken.

➤ Als pesten voor de tweede keer wordt vastgesteld.

- Kind gesprek voeren. Alle afspraken hieromtrent vastleggen.
- De ouder(s)/verzorger(s) worden geïnformeerd.
- Strafwerk (eventueel uit het werkboek "Ik werk aan een veilig schoolklimaat") thuis of op school laten maken en door de ouder(s) laten ondertekenen. Als het strafwerk na schooltijd op school wordt gemaakt, wordt met de ouders overlegd.
- Een boek over pesten of pestgedrag lezen.

De pester stoppen, gepeste ondersteunen, meelopers aanspreken en met de klas in gesprek gaan, zie aanpak boven.

Aanpak:

- De leerkracht van het betreffende kind voert de sanctie uit.
- De leerkracht maakt een verslag in het leerlingendossier over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak.
- Het pesten wordt in de groep besproken. De kinderen moeten weten dat ze een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen t.a.v. het pedagogische klimaat in de klas. Informatie over pestgedrag valt niet onder “klikken”. De groep moet dit duidelijk ervaren. Wijs de groep nog eens op de omgangs- en gedragsregels.
- Gemaakte afspraken steeds bij de overdracht naar een volgende groep doorgeven aan de leerkracht.

➤ **Als pesten voor de derde keer wordt vastgesteld.**

- Kind gesprek voeren. Alle afspraken hieromtrent vastleggen.
- De ouder(s)/verzorger(s) worden geïnformeerd.
- De internbegeleider wordt erbij betrokken (informatie, advies).
- Strafwerk (eventueel uit het werkboek “Ik werk aan een veilig schoolklimaat”) thuis of op school laten maken en door de ouder(s) laten ondertekenen Als het strafwerk na schooltijd op school wordt gemaakt, wordt met de ouders overlegd.
- Een boek over pesten of pestgedrag lezen.

De pester stoppen, gepeste ondersteunen, meelopers aanspreken en met de klas in gesprek gaan, zie aanpak boven

Aanpak:

- De leerkracht van het betreffende kind voert de sanctie uit.
- Deze schrijft een kort verslag in het leerlingendossier.
- Gemaakte afspraken steeds aan de leerkracht doorgeven bij de overdracht naar een volgende groep.

➤ **Als pesten blijft doorgaan.**

- Kind gesprek voeren. Alle afspraken hieromtrent vastleggen.
- De ouder(s)/verzorger(s) worden nogmaals geïnformeerd en voor een gesprek uitgenodigd.
- Probleemoplossend gesprek door de leerkracht in samenwerking met o.a. de directeur of de IB-er t.a.v. het onderzoeken wat de reden van het pestgedrag zou kunnen zijn.
- Tijdens dit gesprek wordt afgesproken welke de vervolgstappen zijn: o.a. het inschakelen van Schoolmaatschappelijk werk, de schoolarts of het volgen van een sociaal vaardigheidstraining bij Delta Huis.
- Het maken van vervolgafspraken in samenspraak met de ouders en het kind en wat er zal gebeuren indien het pesten blijft doorgaan.

De pester stoppen, gepeste ondersteunen, meelopers aanspreken en met de klas in gesprek gaan, zie aanpak boven.

Aanpak:

- De leerkracht van het betreffende kind voert de sanctie uit.
- De afspraken worden schriftelijk vastgelegd en door de ouders, de leerkracht en de directie ondertekend.
- Gemaakte afspraken steeds doorgeven bij de overdracht naar een volgende groep.

7. Adviezen voor ouders.**Ouders van gepeste kinderen**

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders

- Neem ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Interessante websites met veel informatie over pesten:

* www.pestweb.nl	* www.omgaanmetpesten.nl
* www.pestten.net	* www.kindertelefoon.nl
* www.ppsi.nl	* www.kinderconsument.nl
* www.schoolenveiligheid.nl	* www.pestenislaf.nl
* www.5010.nl	* www.sjn.nl/pesten
* www.tegenpesten.nl	* www.zinloosgeweld.nl
* www.mijnkindonline.nl	

Meer informatie over pesten kunt u lezen in het boek "Ik ga weer graag naar school" (Pestgedrag de kop indrukken) van Drs. Brenda Kenter uit de serie "Een zorg van school en thuis". Dit boek bevindt zich op school en is voor ouders beschikbaar om uit te lenen.

Om niet alleen leerlingen en leerkrachten te betrekken in de problematiek van pesten, bestaan er ook oudertrainingen anti-pesting. Meer informatie vindt u op www.kidstegengeweld.nl onder 'informatie voor ouders'.

In de bibliotheek van Meerssen vindt u ook diverse titels

• Pesten hoort er niet bij	door Marja Baeten
• Pesten Wat is het, wat doe je eraan?	door Gie Deboutte en Inge Schelstraete
• Pesten is laf. Cyberpesten is laffer	door Bamber Delver

8. Op school aanwezige kinderboeken over pesten.

• Altijd moeten ze mij hebben	door Ann De Bode en Rien Broere (voor kleuters)
• Ze pesten me	door Jen Green en Mike Gordon (voor kleuters)
• Het beest heet Mona	door Bart Moeyaert (vanaf ca. 7 jaar)
• Erge Nellie en nare Nellie	door Rindert Kromhout (vanaf ca. 7 jaar)
• Goal	door Vivian den Hollander (vanaf ca. 8 jaar)
• Kaatje Knal en de Biefstukbende	door Carry Slee (vanaf ca. 8 jaar)
• Pudding Tarzan	door Ole Lund Kirkegaard (vanaf ca. 9 jaar)
• Fausto Koppie	door Anke de Vries (vanaf ca. 9 jaar)
• Eigen schuld	door Chris Bos (vanaf ca. 10 jaar)
• Verdriet met mayonaise	door Carry Slee (vanaf ca. 10 jaar)
• Buitenspel	door Richard Backers (vanaf ca. 10 jaar)
• Het achtste groepje tegen het soepje	door Jacques Vriens (vanaf ca. 10 jaar)
• En de groeten van groep acht	door Jacques Vriens (vanaf ca. 11 jaar)
• Tirannen	door Aidan Chambers (vanaf ca. 11 jaar)
• Matilda	door Roald Dahl
• Drie is te veel	door R. Törnqvist-Verschuur (vanaf ca. 11 jaar)

Kinderboeken over pesten in bibliotheek Meerssen

• Toen Leopold een pestkop was	door Dina Gellert (vanaf ca. 4 jaar)
• Oeps	door Colin McNaughton (vanaf ca. 4 jaar)
• Hangoor	door Dick Bruna (vanaf ca. 4 jaar)
• Zand erover	door Bettie Elias/Greet Bosschaert (vanaf ca. 4 jaar)
• Lotje is lief	door Annegeert Fuchshuber (vanaf ca. 5 jaar)
• Boos Wolfje	door Geoffroy Dussart (vanaf ca. 6 jaar)
• Gevlogen	door Mireille Geus (vanaf ca. 7 jaar)
• Mijntjes kijker	door Ben Kuiper (vanaf ca. 7 jaar)
• De verborgen toren	door Bies van Ede (vanaf ca. 7,5 jaar)
• Juf Ninja valt aan	door Betty Sluyzer (vanaf ca. 8 jaar)
• Super Duck valt aan	door Rindert Kromhout (vanaf ca. 8 jaar)
• Het geheim van de goochelaar	door Anneke Scholtens (vanaf ca. 8 jaar)
• Meester van de schaduw	door Benny Lindelauf (vanaf ca. 8 jaar)
• Mevrouw Fledder neemt wraak	door Lieneke Dijkzeul (vanaf ca. 8 jaar)
• Ze zijn raar .. echt waar	door Ellen de Wachter (vanaf ca. 8 jaar)
• Engel	door Brigitte Minne (vanaf ca. 8 jaar)

- De beestenbende van Juf Jansen door Elisabeth Mollema (vanaf ca. 8 jaar)
- Onweer in je hoofd door Cariet Leeuwis (vanaf ca. 9 jaar)
- Vechten tegen pesten door Guurtje Leguijt (vanaf ca. 9 jaar)
- Adam en het pestmonster door Turan Lian (vanaf ca. 9 jaar)
- Klapzoeven en valspelers door Carry Slee (vanaf ca. 9 jaar)
- De derde kans door Jac Linders (vanaf ca. 10 jaar)
- Ik ben niet bom! door Marion van de Coolwijk (vanaf ca. 10 jaar)
- De pestdokter door Inge Claeys (vanaf ca. 10 jaar)
- Fluiten in het donker door Gonneke Huizing (vanaf ca. 11 jaar)

Informatie- en werkboeken:

- Pesten Mini Informatie door Marie-José Balm (vanaf ca. 8 jaar)
- Kinderen pesten kinderen door Jos van Hest (van 8 tot 15 jaar)
- Pesten: mijn boek over durf en zelfvertrouwen door Astrid Tulleners (vanaf ca. 9 jaar)
- Pesten door Anne Charlish